

Vlaams
Parlement

vergadering **C46**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Wonen, Armoedebeleid en Gelijke
Kansen

van 26 oktober 2017

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Liesbeth Homans, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het huursubsidiestelsel (huurpremie en huursubsidie) – 25 (2017-2018)	3
VRAAG OM UITLEG van Björn Anseeuw aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de werking van de sociale woonbeleidsconvenanten – 220 (2017-2018)	6
VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Liesbeth Homans, vice-minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de maximale verkoopwaarden bij sociale leningen – 229 (2017-2018)	12
VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, en aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de beslissing van de stad Hasselt om in het stedelijk zwembad 'vrouwenavonden' te organiseren waarbij mannen worden geweerd – 291 (2017-2018)	14
VRAAG OM UITLEG van Joris Poschet aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het uitblijven van het interfederaal actieplan tegen holebi- en transfoob geweld, en de impact op het lgbt-gelijkekansenbeleid in Vlaanderen – 295 (2017-2018)	16

VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het huursubsidiestelsel (huurpremie en huursubsidie) – 25 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Lorin Parys

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Soms is het nodig om het verschil tussen de huurpremie en de huursubsidie nog eens uit te leggen, want soms merk ik dat mijn collega's die door elkaar halen. Maar ik zal dat nu niet doen.

Minister, voor een bepaalde groep huurders op de private huurmarkt wordt voorzien in een huursubsidiestelsel. Dat stelsel kan uit twee delen bestaan, namelijk de huurpremie en de huursubsidie. Er zijn in de afgelopen jaren verschillende bijstellingen gebeurd in die stelsels, maar tot op vandaag zijn er nog steeds verschillen tussen beide tussenkomsten met alle gevolgen van dien.

Minister, de huurpremie en huursubsidie bereiken slechts 3,75 procent van de private huurmarkt. In uw vorige beleidsbrief kondigde u aan dat het Steunpunt Wonen een onderzoek zou uitvoeren naar het eenvoudiger of efficiënter maken van het huursubsidiestelsel. De resultaten van dit onderzoek zijn sinds dit voorjaar voorhanden. Het is interessant om die studie eens na te lezen.

In het onderzoek worden allerlei simulaties en kwalitatieve beoordelingsmechanismen van naderbij bekeken. Het Steunpunt Wonen stelt een waaier aan keuzes voor aan het beleid, afhankelijk van waarop men die keuze wil baseren. Bijvoorbeeld, wil men naar een eenvoudiger systeem gaan, wil men meer tegemoetkomen aan de onderste inkomensdecielen, wil men ook aandacht voor de kwaliteit van de woning enzovoort?

Minister, ik besef dat ik wat vooruitloop op de bespreking van de beleidsbrief. Aangezien de voorzitter deze vraag om uitleg heeft goedgekeurd, ga ik ervan uit dat u zeker een antwoord wilt geven.

Minister, kunt u toelichten wat voor u de belangrijkste uitgangspunten zijn voor de hervorming van het huursubsidiestelsel? Hoe wilt u dat hervormen? Welke stappen moeten we ondernemen en op welke termijn wordt dit gepland?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Taeldeman, het is uw volste recht om vooruit te lopen op alles wat er in de beleidsbrief zou staan, want anders kan er niet meer worden gewerkt in de commissies.

De twee belangrijkste uitgangspunten voor een hervorming zijn betaalbaar en kwaliteitsvol wonen. Dat moet buiten kijf en ook bovenaan staan. Een huursubsidie die zowel rekening houdt met het resterend inkomen van de huurder na niet-woonuitgaven, als met de huurprijs die voldoet – ook heel belangrijk, heb ik hier al verschillende keren gezegd – aan de minimale woningkwaliteitseisen, sluit daar het best bij aan.

Daarnaast moet het stelsel ook eenvoudig zijn. Het mag geen te complexe toetredingsvoorwaarden bevatten, want dat doet afbreuk aan het principe dat er zo veel mogelijk mensen die ervoor in aanmerking komen, ook een gemakkelijke toegang en hun weg vinden. Uiteraard moet de nieuwe regeling ook passen in het algemeen budget van het beleidsdomein Wonen. Het is nogal logisch dat je moet berekenen wat dit budgettair zou betekenen. Dat aspect nemen we ook mee.

Hoe wens ik het huursubsidiestelsel concreet te hervormen? Zoals u dat zelf ook aanhaalt, wordt er in het onderzoeksrapport een waaier aan methodes en keuzes voorgesteld over alle modaliteiten en voorwaarden heen. Ik wens die nu eerst af te wegen, en spreek mij daarom nog niet uit over de concrete hervormingsmodaliteiten. Momenteel wens ik voorrang te geven aan de specifieke wijzigingen die noodzakelijk zijn om private investeerders aan te trekken om het privaat huuraanbod uit te breiden via sociale verhuurkantoren. U weet dat we een plan hebben – daarin zijn we ver gevorderd – om ook meer private investeerders aan te trekken, zodat meer sociale verhuurkantoren meer woningen aan een sociaal tarief op de markt kunnen brengen. Dat is complementair aan de reguliere sociale woningen die we hebben. U kent dat verhaal, het is hier al herhaaldelijk aan bod gekomen.

In dat kader bekijk ik in hoeverre het nodig en haalbaar is de huurprijsgrenzen bij te stellen en de huursubsidie te differentiëren voor nieuwe woningen die voor lange tijd, bijvoorbeeld meer dan vijftien jaar, in huur worden genomen door sociale verhuurkantoren.

Welke stappen dienen hiervoor te worden ondernomen en op welke termijn zal dit gebeuren? Verdere stappen op het vlak van een nieuw veralgemeend huursubsidiestelsel vergen bijkomende budgettaire simulaties om het bereik van de maatregel en de budgettaire consequenties beter af te bakenen.

Binnen het agentschap Wonen-Vlaanderen is een werkgroep samengesteld waarbij de afdelingen Tegemoetkomingen, Woningkwaliteit en Woonbeleid betrokken actoren zijn. Aan het Steunpunt Wonen werd al gevraagd om de nodige capaciteit ter beschikking te stellen, van zodra de krachtlijnen van de gewenste scenario's worden scherpgesteld.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Als ik niet verkeerd ben geïnformeerd, gaat het in Vlaanderen over zo'n 23.000 gezinnen die worden ondersteund vanuit Wonen-Vlaanderen, ofwel met de huurpremie ofwel met de huursubsidie. Ik denk dat dat voor die groep van mensen een zeer wenselijke tegemoetkoming is in het ondersteunen van de huurprijs.

U hebt daarnet de uitgangspunten meegegeven waaraan u wilt werken: betaalbaarheid, maar ook – zeer belangrijk en daarom wilde ik nog eens de vraag stellen om het hier heel uitdrukkelijk naar voren te brengen – woonkwaliteit. Want je hoort critici soms zeggen dat, als er ook meer aandacht zal gaan naar die woonkwaliteit, dat waarschijnlijk ook een effect zal hebben op de huurprijs enzovoort. Het lijkt mij belangrijk dat hier wordt meegegeven dat betaalbaarheid en woonkwaliteit hand in hand moeten gaan.

Minister, u zegt altijd dat alles moet passen in een budgettair kader. Ik meen mij te herinneren dat u over huurpremie of huursubsidie in de commissie altijd zegt: 'Ik moet werken binnen mijn budget. En als er een mogelijkheid is binnen mijn budget, ben ik altijd bereid om meer middelen toe te voegen aan huursubsidie, huurpremie.' Ik weet niet of u al een tipje van de sluier kunt oplichten voor deze commissie of er in 2018 een verschuiving mogelijk is om die bedragen voor de premie of de subsidie toch op te trekken?

Ik heb verder een bijkomende vraag, minister. Ik hoor u zeggen dat uw aandacht prioritair gaat naar het kader dat is uitgewerkt om private investeerders aan te trekken in de sector van de sociale verhuurkantoren. Ik weet dat die vraag misschien moeilijk nu meteen kan worden beantwoord. Maar misschien kan ze achteraf worden meegegeven? Of misschien kan ze worden meegenomen wanneer we de beleidsbrief bespreken? Want uiteindelijk is het toch wel belangrijk. Sinds dit jaar is de verlaagde btw-regelgeving van toepassing op die private investeerders.

Voor de commissie zou het toch wel eens interessant zijn om te weten wat dat heeft opgeleverd in 2017. Hoeveel investeerders zijn er reeds bereid gevonden om te investeren in de svk-sector (sociaal verhuurkantoor)? Om hoeveel appartementen of woningen gaat het? We zijn uiteraard nog maar dit jaar gestart, minister. Ik verwacht daar dus ook niet zo'n groot volume van. Maar het zou toch interessant zijn mochten we kennis hebben van die aantallen.

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): Minister, ik wil graag even verder ingaan op het stukje waar u het had over private investeerders, in combinatie met woonkwaliteit.

We stellen vast dat er een aantal svk's zijn die bij hun nieuwe projecten nu ook al rekening houden met de btw-verlaging naar 12 procent. Men stelt daar vast dat de nieuwbouw en de daarmee gepaard gaande goede woonkwaliteit een flink stuk haalbaarder is geworden met die nieuwe btw-verlaging. Op zich is dat een goede zaak.

Daarnaast is het ook zo dat men in een aantal stedelijke en randstedelijke gebieden een hogere premie kan krijgen en dat de maximale huurprijs waarvoor een premie of subsidie kan worden uitgekeerd, iets hoger ligt. Er is dus een differentiatie in die bedragen. Minister, is die differentiatie die er vandaag is nog voldoende up-to-date, voldoende onderbouwd, anno 2017, gegeven die nieuwe evoluties, bijvoorbeeld met betrekking tot nieuwbouw, maar ook eerder in het algemeen? Liggen er nog initiatieven in het verschiet om dat nog eens van naderbij te bekijken wanneer er een aantal zaken worden hervormd?

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mercedes Van Volcem (Open Vld): Minister, het hangt wat samen met een ruim debat. Ik kom er zeker nog op terug bij de beleidsbesprekingen.

U hebt het over kwaliteit en betaalbaarheid van wonen. Maar houdt u ook rekening met werkloosheidsval en tijdelijkheid? En daaraan gekoppeld heb ik volgende vraag: vandaag krijg je een premie als je vier jaar op de wachtlijst voor een sociale woning staat. Zult u dat veranderen? Of hoe zult u dat veranderen? Vandaag staan er 120.000 mensen op de wachtlijst. Maar slechts 23 procent van de mensen die er theoretisch recht op hebben, staan ingeschreven op die lijst.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Van Volcem, ik begin met uw vraag. U hebt het over de huurpremie, terwijl we hier over de huursubsidie bezig zijn. *(Opmerkingen)*

U spreekt over mensen die vier jaar op een wachtlijst staan, dus gaat het over de huurpremie, niet over de huursubsidie. *(Opmerkingen)*

Maar ik kan u wel geruststellen. Ik heb ook altijd gezegd dat we ook moeten bekijken of we niet tot één stelsel kunnen komen, één tegemoetkoming ongeacht de naam van de tegemoetkoming, dus ongeacht of het nu een huursubsidie of huurpremie is.

Mijnheer Anseeuw, u vraagt of de differentiatie al dan niet moet worden aangepast. Los van de andere vraag die mevrouw Taeldeman straks nog zal stellen over de sociale leningen, waar ook met een differentiatie wordt gewerkt, denk ik dat de differentiatie die hierin zit, wel nog redelijk goed aansluit bij de reële huurprijzen die er zijn. Ik denk dat dat redelijk goed in elkaar zit.

Mevrouw Taeldeman, ik wil u meegeven dat het budget van de huursubsidie momenteel al verdubbeld is ten opzichte van het moment waarop ze in werking is getreden. Ik heb dat ook altijd moeten compenseren binnen mijn eigen budgetten.

Maar u vraagt het nu. Ik wil dit per se. Ik heb hier ook al verschillende keren over gecommuniceerd. Ik wil dit werkelijk. Ik geloof ook in sociale verhuurkantoren. Ik denk dat er veel blinde vlekken zijn die we op die manier kunnen invullen. Ik denk dat het een zeer goede zaak is, een en-enverhaal: sociale verhuurkantoren enerzijds en sociale woningen anderzijds. Uiteraard zal ik daarvoor dus middelen vrijmaken. En bij de bespreking van de beleidsbrieven hoort ook de bespreking van de begroting, opmaak 2018. En daar zal ik meer nieuws kunnen geven.

Het effect van de daling van het btw-tarief van 21 tot 12 procent behoort natuurlijk tot de federale materie. Wij beschikken niet over die cijfers. Ik zal zo vriendelijk zijn mijn kabinet contact te laten opnemen met het kabinet van minister Van Overtveldt. We zullen nagaan of minister Van Overtveldt over die cijfers beschikt. We willen dat gerust meedelen. Dat is geen enkel probleem. Ik wil er echter op wijzen dat er een opstarteffect is. Minister Van Overtveldt zal dat al niet vermelden bij de cijfers. De btw-verlaging is pas van toepassing sinds 1 januari 2017. Het duurt natuurlijk even voor dat werkelijk ingang vindt.

Ik zal de cijfers bij minister Van Overtveldt opvragen. Hierdoor moet in de Kamer van Volksvertegenwoordigers geen parlementaire vraag over hetzelfde onderwerp worden gesteld. Dit betekent natuurlijk niet dat ik alle vragen over de bevoegdheden van de Federale Regering zal beantwoorden.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, ik dank u voor uw bijkomende antwoorden. Ik stel voor dat we hier tijdens de bespreking van de beleidsbrief dieper op ingaan. Op dat ogenblik zullen we ook de budgetten kennen voor de twee stelsels, de huurpremies en de huursubsidies. Ik heb er alle begrip voor dat de samenwerking tussen de private actoren en de sector van de sociale verhuurkantoren zich nu in een opstartfase bevindt. Het zou echter interessant zijn te weten of er al een effect is en hoe we dit de komende jaren nog meer kunnen stimuleren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Björn Anseeuw aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de werking van de sociale woonbeleidsconvenanten – 220 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Lorin Parys

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): Minister, eenmaal per jaar voert het agentschap Wonen-Vlaanderen een meting uit van het sociaal woonaanbod. Indien blijkt dat een gemeente het bindend sociaal objectief (BSO) heeft bereikt of zal bereiken, kan die gemeente het sociaal woonaanbod nog steeds verder uitbreiden door met u een sociale woonbeleidsconvenant af te sluiten.

De eerste oproep, voor de periode 2014-2016, heeft geresulteerd in achttien sociale woonbeleidsconvenanten met verschillende steden en gemeenten. Eind 2016 hebt u een tweede oproep gelanceerd. Hierdoor konden 64 gemeenten na de zomer een sociale woonbeleidsconvenant voor de periode van 1 juli 2017 tot 30 juni 2020 afsluiten. Dit is een sterk stijgend succes. Voortaan zullen jaarlijks twee oproepen worden gelanceerd om sociale woonbeleidsconvenanten te sluiten.

Een gemeente kan echter slechts een sociale woonbeleidsconvenant tegelijk sluiten. Een convenant loopt af als de geldigheidsduur is verstreken of als het

contingent is opgebruikt. Indien het contingent is opgebruikt, kan het gemeentebestuur een nieuw convenant sluiten. Er moet niet worden gewacht tot de geldigheidsduur van het convenant is verstreken.

Minister, hoe evalueert u de werking van de sociale woonbeleidsconvenanten?

Sommige gemeenten krijgen minder woningen toegekend dan ze in hun convenant hebben aangevraagd. Hoe wordt het aantal woningen onder de verschillende aanvragers verdeeld? Heeft het verlaagde aantal iets met het opgebruikte contingent te maken? Wordt een bepaalde formule gebruikt om de woningen onder de verschillende aanvragers te verdelen?

De start van een sociaal woonbeleidsconvenant wordt blijkbaar niet altijd tijdens het lokaal woonoverleg besproken. Ik zou graag uw visie daarop kennen. Is het een goede praktijk om de aanvraag in sommige gevallen enkel door het gemeentef- of stadsbestuur, zonder lokaal woonoverleg, te laten indienen?

De convenanten worden in principe voor drie jaar gesloten. Zijn er al convenanten die niet zijn uitgevoerd of die onvoldoende vloten? Wat gebeurt er met de gemeenten die hun convenant niet volledig uitvoeren?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, dit is niet enkel een technische vraag, maar er horen ook veel cijfers bij. Ik zal dan ook uitgebreid moeten antwoorden.

Op 1 november 2017 treedt het nieuw procedurebesluit Wonen in werking. Dit besluit bepaalt de verschillende stappen die sociale woonprojecten moeten doorlopen om aanspraak op financiering te kunnen maken.

De financiering zelf is geregeld in het besluit van de Vlaamse Regering van 21 december 2012 houdende de financiering van verrichtingen in het kader van sociale woonprojecten en de daaraan verbonden werkingskosten. Indien een initiatiefnemer een financiering uit het financieringssysteem 3 (FS3) wil voor bijkomende sociale huurwoningen in een gemeente waar het bindend sociaal objectief is behaald, kan hij daar enkel aanspraak op maken indien die gemeente met de Vlaamse Regering een sociaal woonbeleidsconvenant sluit. Zonder convenant komt het project niet voor gesubsidieerde financiering in aanmerking. Deze inleiding situeert de werking en de regelgeving met betrekking tot de sociale woonbeleidsconvenanten.

De eerste vraag is hoe ik de werking van die convenanten evalueer. Het instrument is in 2009 als een gevolg van het Grond- en Pandendecreet ingevoerd. Aanvankelijk was het enkel bedoeld voor de gemeenten met een aandeel van minstens 9 procent aan sociale huurwoningen. Dat is een beetje verwarrend. Dit betekent niet dat de gemeente haar bindend sociaal objectief op dat ogenblik al had bereikt. Het is belangrijk hier rekening mee te houden in het vervolg van mijn antwoord.

Met het decreet van 14 oktober 2016 hebben we het toepassingsgebied van de sociale woonbeleidsconvenanten aanzienlijk uitgebreid. Voortaan kunnen gemeenten die het bindend sociaal objectief hebben behaald of zullen behalen indien de geplande projecten worden meegeteld eveneens een convenant afsluiten. Op basis van onze ervaringen met de eerste oproep is ook de inhoud van de convenanten aangepast.

In de eerste oproep zijn de projecten bij naam in het convenant opgenomen. In de toekomstige oproepen gaat het enkel om het aantal bijkomende sociale huurwoningen. Het is beter te weten dat ze er komen dan louter de namen van projecten op te sommen. Om die reden hebben we dit aangepast.

Met de nieuwe regelgeving als ons kader hebben we zeer recent, op 19 oktober 2017, een tweede oproep gelanceerd. Ik heb mijn handtekening onder 59 convenanten gezet. In de loop van deze maand zullen er nog drie convenanten bijkomen, namelijk met Antwerpen, Geraardsbergen en Herentals.

23 gemeenten beslisten om geen convenant af te sluiten of hadden geen projecten die in aanmerking komen. In totaal zullen er dus 62 convenanten worden gesloten in het kader van de tweede oproep. Dat is goed voor 3618 bijkomende sociale huurwoningen. Die convenanten gelden voor de periode tot 30 juni 2020.

In september lanceerde de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) ondertussen al een derde oproep. Ik weet het, het is een beetje... de tweede oproep en dan eigenlijk al een derde oproep, maar goed. In totaal komen 39 gemeenten in aanmerking voor die derde oproep. De gemeenten in kwestie kunnen een convenant sluiten voor de periode van 1 januari 2018 tot 31 december 2020.

U merkte op dat sommige gemeenten minder woningen krijgen toegekend dan ze hadden aangevraagd in hun convenant, en vroeg hoe het aantal woningen in een sociaal woonbeleidsconvenant wordt toegekend en dergelijke meer. U weet dat de meeste gemeenten in hun convenant inderdaad een kleiner aantal woningen hebben gekregen dan ze daadwerkelijk bij de VMSW hebben aangevraagd. U hebt dat ook in uw vraagstelling aangegeven. Hoe komt dat? Projecten met verrichingen die inmiddels op de meerjarenplanning staan of ver of heel ver gevorderd zijn, hebben geen convenant meer nodig, dus die zijn geschrapt. Dat lijkt me ook de logica zelve. Projecten waarvoor nog geen schetsontwerp is opge maakt, werden echter ook geschrapt. Het kan immers, in mijn ogen althans, absoluut niet de bedoeling zijn dat projecten die nodig zijn om het bindend sociaal objectief van een gemeente te halen, niet geprogrammeerd geraken omdat er te veel projecten zijn die in een woonbeleidsconvenant zitten. Voor de derde oproep, waarnaar ik daarjuist verwees, zullen we ook dezelfde criteria hanteren.

Ik kom tot uw derde vraag. Het klopt dat de oproep is gericht aan de steden en gemeenten. Zij zullen immers de actoren zijn die het convenant daadwerkelijk ook afsluiten. De steden en gemeenten zullen de projecten waarvoor dat convenant nodig is, echter meestal niet zelf uitvoeren. Gemeenten moeten dus met de lokale sociale huisvestingsmaatschappijen (SHM's) in dialoog gaan over het convenant. Dat lijkt mij althans de logica zelve. Dat kan perfect op een lokaal woonoverleg, maar men kan in de situatie zijn dat er net een lokaal woonoverleg heeft plaatsgevonden, en dan moet de gemeente natuurlijk ook wel een beslissing kunnen nemen voor het volgende woonoverleg, wanneer dat dan ook gepland is, eraan komt. In zo'n geval is het aan de gemeente om contact op te nemen met de SHM's en eventueel een ad-hocoverleg over het convenant te organiseren, want het lijkt me inderdaad cruciaal dat, als een gemeente of stad een convenant afsluit, de desbetreffende SHM die actief is op haar grondgebied, toch wel op de hoogte is van het afsluiten van dat convenant. Enkele maatschappijen hebben me dan ook laten weten dat de gemeente in hun werkingsgebied een voorstel van convenant heeft ingediend zonder dat met hen te hebben besproken. Zoiets kan natuurlijk niet. Dat heb ik daarnet ook al aangegeven. Om dergelijke situaties in de toekomst te vermijden zal de VMSW een kopie aan de maatschappijen bezorgen van elke communicatie aan de gemeenten in het kader van een oproep om convenanten te sluiten. Zo zijn de maatschappijen op de hoogte. Ik zal natuurlijk ook bekijken of een voorafgaande bespreking met de SHM's die actief zijn in de gemeente, als voorwaarde kan worden opgelegd voor de goedkeuring van een sociaal woonbeleidsconvenant.

Convenanten worden in principe toegekend voor drie jaar. U vroeg of er reeds convenanten zijn die niet zijn uitgevoerd, of onvoldoende. De achttien convenanten uit de eerste oproep waren geldig tot 31 december 2016. Niet alle projecten

uit die convenanten zijn intussen volledig uitgevoerd, maar dat hoeft natuurlijk ook niet. De opname in het convenant had als voordeel dat men voorrang kreeg bij de financiering. Die voorrang is natuurlijk wel vervallen met ingang van 1 januari 2017. Ik ga niet in sancties voorzien. Dat was uw vraag ook niet, denk ik, tenzij ik ze verkeerd heb begrepen. Ze zijn eigenlijk de voorrang al kwijt wat hun financiering betreft. Mijn administratie volgt die uitvoering van de convenanten echter wel op de voet. Ze heeft dat natuurlijk in het verleden al gedaan en zal dat ook nu blijven doen.

Vanaf de tweede oproep is er geen voorrang meer bij de programmatie. Projecten in een gemeente waar het bindend sociaal objectief is behaald, hebben een convenant nodig om de lokale woontoets in het kader van het procedurebesluit Wonen te kunnen doorstaan. Als na drie jaar blijkt dat het contingent van een convenant niet volledig is opgebruikt, gaat het saldo opnieuw naar de algemene pot en kan de gemeente desgevallend een nieuw convenant sluiten.

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): Minister, ik dank u voor uw zeer duidelijk antwoord op mijn verschillende vragen. Om te antwoorden op uw vraag of ik aanstuur op sancties, helemaal niet, ik stuur alleen aan op zeer goede oplossingen voor betaalbaar wonen, en die sociale woonbeleidsconvenanten zijn daar blijkbaar toch wel een heel sterk instrument voor. Ik heb gevraagd naar de evaluatie van de werking ervan. Het spreekt voor zich, zoals u zelf ook aangeeft, dat het voor de nieuwe regelgeving te vroeg is om te gaan evalueren, maar het verheugt me wel dat op basis van de eerste oproep toch al een en ander werd bijgestuurd, zodat het nog gemakkelijker wordt om betaalbaar wonen te realiseren op lokaal niveau.

Wat mijn vraag betreft over het feit dat diverse steden en gemeenten minder woningen krijgen toegewezen dan ze hebben aangevraagd, ik begrijp vanzelfsprekend dat die projecten in het kader van het bindend sociaal objectief voorrang moeten krijgen. Net als collega Taeldeman zal ik echter toch ook eens proberen. Bij de voorbije begrotingsopmaken zijn er immers altijd heel wat extra middelen vrijgemaakt om bijkomende nieuwe sociale woningen te bouwen. Ook het gegeven overwegend dat er meer vraag is dan aanbod, is mijn vraag wat de toekomst ons brengt. Kunt u een tipje van de sluier oplichten wat 2018 betreft? Kan er opnieuw een heel pak extra middelen naar nieuwe sociale woningen gaan?

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Michèle Hostekint (sp.a): Voorzitter, ik wil me graag aansluiten, omdat ook mijn stad, Roeselare, in het geval was van de steden die niet zo veel woningen hebben gekregen als ze aanvankelijk hadden gevraagd.

Er is ondertussen een brief vertrokken vanuit de stad. Daarin worden een aantal redenen opgesomd waarom het heel belangrijk is. We hebben het sociaal objectief behaald. We hebben daar de afgelopen jaren heel bewust sterk op ingezet omdat betaalbaar wonen in onze stad een absolute prioriteit is. Er werden 355 bijkomende woningen gevraagd. Daarvan werden er nog maar 87 goedgekeurd. Er werden er dus 287 geschrapt. En dat terwijl onze stad een zeer grote bevolkingsgroei heeft gekend: er zijn de afgelopen 10 jaar maar liefst bijna 3000 huishoudens bijgekomen. We kampen dus, als het gaat over sociale woningen, met een serieuze wachtlijst.

Minister, binnen de stad leeft het gevoel dat men een beetje – hoe moet ik dat zeggen? – wordt afgestraft voor het feit dat men de afgelopen jaren zeer veel inspanningen heeft geleverd en dat men de ambities die Vlaanderen heeft opgelegd zeer sterk ter harte heeft genomen. Dat gaat nu een beetje in het nadeel spelen. Minister, hoe communiceert u terug naar die steden en gemeenten? Laat u ook

weten waarom de woningen die werden gevraagd niet worden toegekend? Hoe gebeurt die communicatie? Ik heb begrepen dat men daar eigenlijk geen antwoord op heeft gekregen. Het zou minstens de transparantie ten goede komen. Voor een aantal steden en gemeenten die nu met een frustratie leven, zou dat toch een aantal antwoorden op vragen opleveren.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Ik wil vanuit mijn fractie heel duidelijk stellen dat wij die woonbeleidsconvenanten ook een heel goed instrument vinden. Minister, ik had gehoopt dat ik in uw uitvoerige antwoord een cijfer zou terugvinden in verband met de eerste oproep. Die ging over 18 woonbeleidsconvenanten met steden en gemeenten. De tweede oproep gaat over 62 woonbeleidsconvenanten. Minister, u zei wel dat die tweede oproep ervoor heeft gezorgd dat in die steden en gemeenten een surplus van 3800 bijkomende sociale woningen werd gerealiseerd. Het zou interessant zijn om ook van de eerste oproep het surplus te kennen.

Minister, in de tweede oproep zijn er 23 steden en gemeenten die een convenant met Wonen-Vlaanderen konden aangaan maar die er uitdrukkelijk voor kozen om dat niet te doen. Betekent dit dat die 23 steden en gemeenten evenmin in aanmerking komen voor een of andere financiële ondersteuning als een sociale huisvestingsmaatschappij daar ter plaatse een sociaal woonproject wil realiseren?

De voorzitter: Mevrouw Moerenhout heeft het woord.

An Moerenhout (Groen): Het toeval wil dat Groen een paar weken geleden door middel van een schriftelijke vraag dezelfde vragen stelde en de cijfers opvraagde. Het was ons ook opgevallen dat heel wat gemeenten een klein aandeel van de door hen gevraagde woningen toegekend krijgen. Over heel Vlaanderen zijn er 4303 van de 8033 aangevraagde woningen toegekend. Dat is dus ongeveer 50 procent.

Minister, in uw antwoord op die schriftelijke vraag meldde u ook dat u ervan uitgaat dat het convenant een voldoende soepel instrument is om de financiering van de bouw van bijkomende woningen te garanderen. We hadden u dat gevraagd op basis van die cijfers. Er werd bij vermeld dat het instrument van de sociale woonbeleidsconvenanten aan bod zal komen in de opmaak van het besluit Lokaal Woonbeleid, en dat de lokale besturen daar dan alternatieven op tafel kunnen brengen. Dat vinden wij interessant.

Minister, wat zijn de redenen waarom er maar 50 procent van de aangevraagde woningen zijn toegekend? U noemde al twee redenen, een ervan was: de projecten zonder schetsontwerp. Ik wil daar verder op ingaan, in het verlengde van de vraag van de heer Anseeuw: kan Vlaanderen daaraan tegemoetkomen? Want het is toch zonde, gezien de bereidwilligheid bij een aantal gemeenten en gezien de grote nood. Er zouden toch manieren moeten kunnen worden gevonden om die bereidwilligheid te belonen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

Bart Van Malderen (sp-a): Minister, ik sluit mij aan bij de bijkomende vraag van mevrouw Taeldeman naar de 23 gemeenten die al dan niet uitdrukkelijk hebben beslist om géén convenant te sluiten. Ik mag veronderstellen dat de vraag van de heer Anseeuw naar lokaal overleg ook daar heeft gespeeld? Als een gemeente al dan niet expliciet beslist om geen convenant af te sluiten, vraag ik mij af of ook dat wordt doorgesproken met de lokale woonactoren. Ik kan mij moeilijk voorstellen dat een non-beslissing in dezen niet zou worden besproken. Is het geen idee om ook een niet-afsluiten van een woonconvenant voor te leggen aan een gemeenteraad? Zo kan er in alle transparantie een expliciete beslissing zijn, en is het niet

het stilzwijgen of de veronderstelling dat er geen projecten zijn die de financiering van wat wel degelijk nodig en billijk is met zich zou kunnen meebrengen.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Met dat laatste zit ik in mijn bevoegdheid Binnenvlands Bestuur: een niet-beslissing voorleggen aan een gemeenteraad lijkt mij toch wel een zeer vreemde gang van zaken. Dat tot daar aan toe.

De 23 gemeenten die geen convenant willen afsluiten ken ik niet allemaal uit het hoofd. We hebben de lijst niet bij ons. Die gemeenten geven verschillende redenen aan. Maar als het gebeurt, maakt dat volgens mij deel uit van een onderwerp dat moet worden besproken tijdens het lokaal woonoverleg. Het lijkt me de logica zelf dat dit moet gebeuren.

Mevrouw Hostekint, niet alleen de oproep maar ook de verdere communicatie verloopt via de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW). Dat was ook in het verleden zo. Het is goed dat de communicatie via één orgaan verloopt en niet altijd wordt opgesplitst en de ene keer verloopt via bijvoorbeeld een agentschap en dan weer het kabinet en dan weer de VMSW.

Ik wil er wel op wijzen dat men momenteel al veel sneller een convenant kan afsluiten. Vroeger kon dat maar één keer om de 3 jaar. Nu kan men, als de vorige convenant is afgelopen, al overgaan naar de tweede convenant. Wat de situatie van de stad Roeselare betreft, ken ik de specifieke reden niet. In het kader van de financiering moet in eerste instantie het BSO worden gerealiseerd in de gemeenten die het nog niet hebben gehaald. Ik vind het zeer goed dat er steden zijn, onder andere Roeselare, Antwerpen en vele andere gemeenten, die hun BSO al heel lang hebben maar toch woonbeleidsconvenanten blijven afsluiten omdat zij meer sociale woningen op hun grondgebied hebben. Dat BSO is er gekomen om een reden, en die reden was in mijn ogen toch wel dat elke gemeente en elke stad haar verantwoordelijkheid nam, en dat alle 308 Vlaamse gemeenten zagen dat minstens 9 procent van de woningen op hun grondgebied sociale woningen waren.

Mevrouw Taeldeman, er waren inderdaad 3453 woningen opgegeven in de eerste oproep. Daarvan zijn er 2445 toegewezen, wat een bedrag vertegenwoordigt van 323,8 miljoen euro.

Mijnheer Anseeuw, uiteraard is er ook dit jaar bij de begrotingsopmaak 2018 nog eens, voor de derde keer op rij, voorzien in een extra budget van 285 miljoen euro voor FS3.

De voorzitter: De heer Anseeuw heeft het woord.

Björn Anseeuw (N-VA): Ik kan alleen maar heel blij zijn en ik denk ook alle collega's die de waarde van het instrument van de sociale woonbeleidsconvenanten vandaag hebben onderschreven, met opnieuw meer dan 200 miljoen euro extra middelen voor volgend jaar. Misschien zal dat ook een beetje tegemoet kunnen komen aan de prangende vraag van mevrouw Hostekint die het wat mij betreft toch iets te negatief heeft voorgesteld, namelijk dat haar stad zou zijn gestraft omdat ze het te vroeg goed hebben gedaan. Neen, de woningen die er zijn, hebben ze natuurlijk wel maar zoals u zegt, minister, is het de bedoeling dat iedereen in Vlaanderen een inspanning levert en daar middelen voor krijgt. Maar de extra middelen klinken waarschijnlijk ook mevrouw Hostekint als muziek in de oren, en dat is alleen maar goed nieuws.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Valerie Taeldeman aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over de maximale verkoopwaarden bij sociale leningen – 229 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Lorin Parys

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Ik verwijs opnieuw naar de beleidsbrief, naar het regeerakkoord en naar de studie die het Steunpunt Wonen heeft afgeleverd over de regionale prijsverschillen die zich voordoen. Minister, uw antwoord daarop was dat wanneer het gaat over het toekennen van een sociale lening, u bereid bent na te gaan of we met regionale verschillen kunnen werken bij het toekennen van een sociale woning. Momenteel wordt daar al voor een klein stuk op ingespeeld door de maximale verkoopwaarde in kernsteden in de Vlaamse Rand op te trekken tot 10 procent. Maar er was ook sprake van om nog verder te gaan differentiëren wanneer het gaat over het toekennen van een sociale lening.

Minister, kunt u uw interpretatie van de resultaten van deze studieopdracht van Steunpunt Wonen toelichten?

Wat is volgens u de ideale manier om meer te differentiëren wat betreft de maximale verkoopwaarden bij bijzondere leningen?

Plant u in dit kader concrete stappen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: De huidige differentiatie in het leningenbesluit doet zich voor op drie vlakken: in de maximale waarde van de woning plus 10 procent, in hogere inkomensgrenzen en in de rentevoet. De rentevoet wordt verminderd met 10 procent van de referentierentevoet als de woning ligt in een kernstad of in de Vlaamse Rand rond Brussel, maar kan nooit minder bedragen dan 2 procent.

In het eerste onderzoek van het Steunpunt Wonen werd aangetoond dat de differentiatie in het huidige stelsel die regionale verschillen op een onvolkomen manier weerspiegelt. 111 van de 308 Vlaamse gemeenten kennen een gemiddelde woningprijs die meer dan 10 procent boven de maximumprijs uitkomt. In 135 gemeenten ligt de gemiddelde woningprijs onder de maximumgrens. 10 van 54 gemeenten waar momenteel een verhoging van de maximale verkoopwaarde van 10 procent wordt toegepast, kennen een gemiddelde verkoopprijs die onder de maximumprijs ligt. Voor 38 van 54 gemeenten komt de gemiddelde woningprijs dan weer uit boven de 10 procent marge bovenop de maximale verkoopwaarde.

Hieruit bleek dus dat de differentiatie die momenteel wordt toegepast in het eengemaakt leningenbesluit niet op punt staat. In dit onderzoek werd geen alternatief instrument uitgewerkt dat concreet zou kunnen worden toegepast en opgenomen in het eengemaakt leningenbesluit. Ik heb daarom aan het Steunpunt Wonen een bijkomende onderzoeksopdracht toegewezen. Dat resulteerde midden 2017 in de oplevering van het onderzoeksrapport 'Regionale differentiatie maximale verkoopwaarden in het stelsel van de bijzondere sociale leningen en de erkende kredietmaatschappijen'.

In dit onderzoeksrapport werd eerst een analyse gemaakt van de verschillende data die momenteel beschikbaar zijn om een regionale differentiatie van de maximale verkoopwaarde uit te werken. Vervolgens heeft het Steunpunt Wonen een

voorstel uitgewerkt op basis van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatiegegevens, de zogenaamde AAPD-gegevens.

Deze data bieden als voordeel dat er kan worden teruggedaan tot op het niveau van de statistische sector, maar hebben wel als nadeel dat er heel weinig kwaliteitskenmerken beschikbaar zijn.

Aan de hand van een clusteranalyse werd elke gemeente toegewezen aan een bepaalde groep. Deze clusteranalyse zorgt ervoor dat het verschil van verkoopwaarde tussen de clusters maximaal is, en het verschil tussen gemeenten binnen eenzelfde cluster minimaal. Concreet werden de 308 Vlaamse gemeenten op deze manier opgesplitst in drie groepen waarop nog een aantal verfijningen werden uitgevoerd op basis van andere datasets.

Deze opsplitsing in drie clusters op basis van de gegevens die werden geregistreerd in het kadaster bij de verkoop van woningen, sluit nauwer aan bij de regionale prijsverschillen die zich vandaag voordoen op de woningmarkt, dan de regionale differentiatie die momenteel wordt gehanteerd in het eengemaakte leningenbesluit.

Het is dan ook mijn betrachting om op basis van deze clusteranalyse een alternatieve differentiatie van de maximale verkoopwaarde uit te werken en in het eengemaakte leningenbesluit te implementeren. Dit wordt meegenomen in de evaluatie van het eengemaakte leningenbesluit die momenteel aan de gang is en waarmee ik absoluut wil landen ten laatste in het voorjaar 2018. Dat is dus niet zo lang meer.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Valerie Taeldeman (CD&V): Minister, het ging nogal snel. De aantallen steden en gemeenten heb ik niet kunnen volgen, maar dat zal waarschijnlijk aan mij liggen. Ik heb begrepen dat er wel al vorderingen zijn gemaakt rond het alternatief. Er is wel nog bijkomend werk nodig, maar er ligt een voorstel klaar om te werken met drie types van clusters. Is het mogelijk om uit te leggen waarop die drie clusters zijn gebaseerd? Het is toch een grote omslag. Waar er vroeger enkel en alleen een differentiatie was in de kernsteden en in de Vlaamse Rand, wordt er nu toch een omslag gemaakt om aan de hand van die clusters te werken.

Minister, u verwacht de evaluatie van de sociale leningen in het voorjaar 2018. Ik ga ervan uit dat het nieuwe besluit en de nieuwe differentiatie die worden doorgevoerd, daaraan gekoppeld zullen zijn.

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Michèle Hostekint (sp-a): Minister, ik verwijs naar wat u eerder in uw beleidsbrieven en ook in uw laatste beleidsbrief hebt aangehaald: bij de objectivering van de sociale leningen moet het ook de bedoeling zijn dat die sociale leningen terechtkomen bij mensen die ze echt nodig hebben. U hebt gezegd dat 76 procent van de huurders vandaag in aanmerking komt voor zo'n sociale lening, en dus is het nodig dat die doelgroep beter wordt afgebakend. Hebt u plannen om wijzigingen aan te brengen aan de inkomensvoorwaarden en -grenzen? Wat zijn uw intenties daaromtrent?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mevrouw Hostekint, ik heb altijd gezegd en ik zal blijven zeggen – en ik zal het ook doen – dat we de sociale leningen moeten laten toekomen bij de mensen die ze het hardst nodig hebben. U zei dat 76 procent van de huurders in aanmerking komt. Het is natuurlijk wel 76 procent van de bevolking. Voor de duidelijkheid van het verslag, het gaat niet alleen over huurders, maar gewoon over 76 procent van de bevolking. Maar ik volg uw redenering wel. *(Opmerkingen van Michèle Hostekint)*

De nieuwe beleidsbrief komt eraan, mevrouw Hostekint. Nog even geduld. Anyway, 76 procent is in ieder geval het juiste cijfer. Ik blijf achter mijn uitspraken uit het verleden staan, toen ik zei dat de sociale leningen moeten toekomen bij mensen die het echt nodig hebben. Als men dat wil bereiken, moet men inderdaad kijken naar de inkomensgrenzen. Dat kan niet op een andere manier.

Mevrouw Taeldeman, excuus voor die cijfers, maar die zult u in het verslag kunnen lezen. Het lag niet aan u, ik heb tamelijk snel gesproken. Ik denk dus dat niemand ze heeft kunnen noteren, tenzij iemand mij van het tegendeel kan overtuigen.

U hebt inderdaad goed begrepen dat er drie types van clusters zijn, dat het zo te werk zal gaan. Het is gebaseerd op de gegevens van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie (AAPD), maar wat is dat nu concreet? Dat is een overzicht van de verkoopwaarden in het verleden. Daarop gaan we die drie clusters baseren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Chris Janssens aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, en aan Philippe Muyters, Vlaams minister van Werk, Economie, Innovatie en Sport, over de beslissing van de stad Hasselt om in het stedelijk zwembad 'vrouwenavonden' te organiseren waarbij mannen worden geweerd – 291 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Lorin Parys

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, u hebt ongetwijfeld de beslissing vernomen van het stadsbestuur van Hasselt om in de toekomst op bepaalde avonden het publieke zwembad Kapermolen voor te behouden voor vrouwen. Mannen zijn op die avonden uiteraard niet welkom. De avonden gaan door onder de noemer Kapermadammen, en de eerste zou plaatsvinden op 24 november aanstaande.

De sportdienst van de stad geeft aan dat hij daarmee nieuwe doelgroepen wil aanspreken om te laten sporten. De verantwoordelijke van de sportdienst te Hasselt zegt dat de vraag meermaals bij de sportdienst terecht kwam dat vrouwen exclusief onder vrouwen alleen gebruik wensten te maken van het zwembad.

In de media werd een zogenaamde experte diversiteit, werkzaam aan de Universiteit Hasselt geciteerd: "Als je merkt dat bepaalde mensen afwezig blijven in openbare ruimten, dan is de eerste stap natuurlijk om die mensen in de openbare ruimten te krijgen. Dus zou een dergelijke beslissing van het Hasseltse stadsbestuur bevorderlijk zijn voor de participatie in de maatschappij."

Hasselt is niet de eerste stad die beslist om bepaalde dagen, uren, avonden in zwembaden alleen voor te behouden voor vrouwen. Ook in Antwerpen is dat in het verleden al gebeurd, en helaas ook in mijn eigen stad Genk.

De kwestie wordt vaak mooi verpakt. Er wordt zagezegd positief over gecommuniceerd. Maar al te vaak wordt over de olifant in de kamer uiteraard niet gesproken, en dat is natuurlijk het feit dat de dames die vragen dat vrouwen in publieke zwembaden zouden kunnen zwemmen zonder de aanwezigheid van mannen, overwegend islamitisch zijn. En de islam verbiedt vrouwen trouwens om zich in zwemkledij te vertonen aan mannen.

Minister, de kern van de zaak is of onze seculiere samenleving zich moet aanpassen aan de normen van een godsdienst, een religie, een ideologie die de gelijkheid tussen man en vrouw niet erkent.

Bovendien moet de vraag worden gesteld of dat gescheiden zwemmen, niet alleen in Hasselt, maar ook in andere steden, wel in overeenstemming is met de antidiscriminatiewetgeving. Want indien dat niet het geval is, lijkt het mij dat de Vlaamse Regering daartegen zou moeten optreden om de wet te doen toepassen.

Want dat antidiscriminatie-decreet stelt dat elke vorm van discriminatie verboden is, onder meer wat betreft "het aanbod van, de toegang tot, de levering en het genot van goederen en diensten die publiekelijk beschikbaar zijn, al dan niet tegen betaling". En dus, minister, lijkt er mij in dit geval een manifeste discriminatie te zijn, aangezien de toegang voor mannen tijdens bepaalde avonden verboden is.

Minister, indien wij ervoor zouden pleiten dat er tijdens bepaalde uren in zwembaden geen toegang zou zijn voor mensen van een bepaalde afkomst of van een bepaalde seksuele geaardheid, zou dat – mijns inziens terecht – onmiddellijk worden veroordeeld. Maar nu blijft het al te vaak stil wanneer er geslachtsgescheiden zwemmen wordt gevraagd in publieke zwembaden.

Minister, ik denk dat u hierover een uitgesproken mening hebt, al heb ik die, behoudens mijn vergissing, tot dusver nog niet gehoord. Wat is uw standpunt ter zake? Bent u inderdaad van mening dat het verbod voor mannen om op bepaalde avonden te zwemmen in het zwembad van Hasselt in overeenstemming is met het antidiscriminatie-decreet?

Vindt u het aanvaardbaar dat in onze seculiere samenleving, waar gelijkheid van man en vrouw de norm is, de klok plots wordt teruggedraaid en normen worden geïmplementeerd van een religie die de gezamenlijke sportbeoefening van mannen en vrouwen problematiseert?

Zult u eventueel stappen zetten om het stadsbestuur van Hasselt tot de orde te roepen of zult u eventueel zelfs het besluit van het college laten vernietigen?

Minister, ik heb deze vraag ook gesteld aan de minister van Sport. Wat is uw standpunt met betrekking tot het geslachtsgescheiden sportaanbod in het algemeen?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Janssens, ondanks het feit dat uw vraag zeer uitgebreid is, zal mijn antwoord dat niet zijn.

U weet – of u weet dat niet – dat er een Europese richtlijn is uit 2004 die zeer duidelijk stelt dat een onderscheid op grond van geslacht verboden is, behalve wanneer er een rechtvaardiging voor bestaat. Een rechtvaardiging vereist dat er een legitiem doel is en dat de middelen om dit doel te bereiken passend en noodzakelijk zijn. Dat is de Europese richtlijn.

Maar u zegt waarschijnlijk: 'Dat is de Europese richtlijn, maar u kunt toch een eigen wetgeving vastleggen?' Nee, zo werkt dat niet. Een richtlijn is geen vodge papier. We moeten ons daar als lidstaat van de Europese Unie ook aan houden.

Maar als er mensen zijn in Hasselt, mensen die in dat bewuste zwembad gaan zwemmen en zich gediscrimineerd voelen, dan is het aan die mensen om klacht in te dienen bij een rechter. Die rechter zal dan uitspraak moeten doen of er effectief sprake is van discriminatie, ja of neen. Het is niet aan mij als minister, en ook niet aan de Vlaamse Regering om daar in te grijpen. Ik zal straks wel mijn persoonlijke appreciatie van het initiatief meedelen. Ik kan niet ingrijpen vanuit mijn positie betreffende gelijke kansen, maar ook niet vanuit mijn functie als minister van Binnenlands Bestuur. Ik kan daar niet ingrijpen. De enige persoon die hierover een oordeel kan vellen, is een rechter als er een klacht wordt ingediend.

Ik zal u nu vertellen wat mijn persoonlijke visie is op dit hele gebeuren, omdat u ernaar gevraagd hebt. Ik zal dat publiekelijk zeggen. Ik vind persoonlijk dat dit heel, heel, heel hard ingaat tegen mijn visie op een inclusieve samenleving. Ik ondersteun deze initiatieven dus absoluut niet, ik veroordeel ze zelfs. Het past volgens mij niet in een Vlaamse samenleving anno 2017.

Maar als u effectief resultaat wilt, zal er iemand naar de rechter moeten stappen, iemand die zich werkelijk gediscrimineerd voelt. Die rechter zal dan uitspraak doen. Ik kan het alleen maar veroordelen, wat ik bij dezen heb gedaan. Maar ik heb geen enkel middel om hier in te grijpen.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

Chris Janssens (Vlaams Belang): Minister, ik ben in elk geval blij dat u zich daar, in tegenstelling tot uw collega's in Antwerpen en ministers Muyters en Bourgeois in de vorige legislatuur, die geen tegenstander waren van dergelijke initiatieven, wel tegen uitspreekt.

Want ik denk inderdaad dat dergelijke aparte zwemuren voor mannen en vrouwen in tegenspraak zijn met de eis van onze samenleving dat allochtonen zich inburgeren. En ook in de inburgeringscursussen die uw administratie aanbiedt, wordt de gelijkwaardigheid tussen man en vrouw gepromoot. En dus lijken al die initiatieven, die vooral uitgaan van allochtonen, van islamitische vrouwen, een tegengesteld signaal te geven. En dus is het goed dat u zich daar tegen uitspreekt.

Want ik denk dat culturele of godsdienstige bepalingen die afbreuk doen aan de gelijkwaardigheid tussen man en vrouw, voor een overheid nooit als basis mogen dienen voor uitzonderingsmaatregelen. En het aparte zwemmen voor mannen en vrouwen in het publieke zwembad in Hasselt, maar ook in andere steden is, wat mij betreft, zo'n uitzonderingsmaatregel die absoluut niet kan.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Joris Poschet aan Liesbeth Homans, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding, over het uitblijven van het interfederaal actieplan tegen holebi- en transfoob geweld, en de impact op het lgbt-gelijkekansenbeleid in Vlaanderen – 295 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Lorin Parys

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Voorzitter, met het voorlezen van de titel is de vraag eigenlijk al haast gesteld, maar ik zal het toch wat verder uitwerken. In juni 2013 hebben de verschillende regeringen zich in het Interfederaal Actieplan ter bestrijding van Homofobe en Transfobe Discriminatie geëngageerd om de structurele discriminatie van lgbt's (lesbian, gay, bisexual, transgender) weg te werken door middel van een aanpassing van de wet- en regelgeving. Eind 2014 is dat plan afgelopen. Ondertussen bevinden we ons in het voorlaatste jaar van de legislatuur en heeft de bevoegde federale staatssecretaris nog geen interfederaal actieplan voorgelegd.

Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest heeft aangekondigd niet langer te wachten en zal zelf met een reeks maatregelen komen. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest legt de focus op het monitoren van geweld tegen lgbt's, sensibilisering, praktijken om discriminatie aan te pakken en workshops voor, bijvoorbeeld, de politiediensten. Op het gemeentelijk bestuursniveau gebeurt dit overigens voor ambtenaren van de gemeente en het OCMW.

Minister, voor sommige acties is echter de medewerking van de federale overheid vereist. Dit geldt ook voor uw beleidsdomein. Ik zou u hierover een aantal vragen willen stellen.

De federale staatssecretaris heeft een eerste versie van het interfederaal actieplan voor december 2017 aangekondigd. Op welke wijze wordt de Vlaamse Regering bij de opmaak van dit plan betrokken? Komt de interfederale stuurgroep nog samen?

Ik heb al een aantal vragen om uitleg over dit onderwerp gesteld. In 2014 hebt u drie belangrijke doelstellingen van de interfederale stuurgroep vermeld. De stuurgroep wil inzetten op de preventie en de bestrijding van geweld, op het voorzien in een gepaste nazorg voor de slachtoffers van geweld en op de strijd tegen het heteronormatief denken. Hoe worden deze prioriteiten aangekaart bij de opmaak van het interfederaal actieplan, dat nu hopelijk toch wordt uitgewerkt?

Welke Vlaamse maatregelen staan on hold wegens het uitblijven van een interfederaal actieplan? Wat is de impact van het uitblijven van een interfederaal actieplan op het Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan?

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Voorzitter, ik heb met enige verwondering gelezen dat bepaalde gewesten niet zo lang geleden hebben beslist niet meer op de federale overheid te zullen wachten en er nu aan te beginnen. Ik hoop dat ik iedereen gerust kan stellen. We zijn niet bij de pakken blijven zitten. We zijn onmiddellijk in gang geschoten en we hebben niet op de Federale Regering gewacht. De Vlaamse Regering heeft haar verantwoordelijkheid genomen.

Een interfederaal actieplan is een goede zaak. Ik zal er met plezier aan meewerken. Het staat echter absoluut buiten kijf dat de regio's, zeker wat gelijke kansen betreft, voldoende autonomie hebben om niet te moeten wachten op het interfederaal plan dat al lange tijd wordt aangekondigd en er eind dit jaar zal komen. We zullen wel zien.

Het is een goede zaak dat we binnen de Vlaamse meerderheid hebben besloten niet te wachten om onze verantwoordelijkheid te nemen. We zijn hiermee, uiteraard binnen onze eigen bevoegdheden, aan de slag gegaan. Ik kan en zal niet namens de andere gewesten spreken, maar in Vlaanderen is geen enkel initiatief on hold gezet.

Het Vlaams lgbtqi-beleid krijgt vorm binnen het functioneel gelijkekansenbeleid waar net naar is verwezen. Binnen het Vlaams Horizontaal Gelijkekansenbeleidsplan, dat ik als minister van Gelijke Kansen coördineer, zit ik in mijn functioneel gelijkekansenbeleid in op de ondersteuning van het middenveld.

Voorbeelden zijn çavaria en de Belgian Pride. Sinds dit jaar zijn daar ook het Transgender Infopunt (TIP) en de Holebifoon bij gekomen. Zij hebben, in tegenstelling tot het verleden, structurele subsidies gekregen. Die subsidies waren vroeger niet structureel en dus niet recurrent.

Deze organisaties sensibiliseren, opiniëren en informeren in verband met de lgbtqi-gemeenschap. Er zijn verschillende projecten en ondersteunende instrumenten. Ik zal ze niet allemaal opsommen, maar ik zal wel een paar voorbeelden geven.

'School uit de kast' is een project in samenwerking met de vzw Wel Jong Niet Hetero. Er wordt met de leerlingen zelf in dialoog getreden over seksuele identiteit. Ik hoop dat iedereen het ermee eens is dat we eigenlijk zo vroeg mogelijk moeten beginnen. Om die reden zijn in samenwerking met vzw KliQ twee nieuwe boekjes uitgebracht. Die boekjes zijn geschreven op maat van de leerlingen in de derde graad van het lager onderwijs. Toevallig zit mijn jongste zoon nu in de

derde graad van het lager onderwijs. Dat zijn heel goede boekjes. Ze maken die kinderen op zo jong mogelijke leeftijd vertrouwd met het thema. Volgens mij is dit een zeer goede aanpak.

Er is de toolkit voor transgender in de zorg. Die toolkit is in samenwerking met het TIP tot stand gekomen en informeert het zorgpersoneel in de ruime zin over de beste wijze om in een zorgcontext met transgenderpersonen om te gaan.

Mijnheer Poschet, er zijn ook campagnes. Ik vraag me af of u iets met de recentste campagne te maken hebt. Die campagne gaat de strijd aan met vooroordelen. U hebt hier allicht al van gehoord. U zult al dan niet hebben opgemerkt dat ook de finalist van Mister Gay Belgium 2016 hieraan heeft deelgenomen. Hij is een van de figuranten op de foto's. Hij heeft dat zeer bewust gedaan om die gemeenschap hierbij te betrekken. Die gemeenschap kampt natuurlijk ook met zeer veel vooroordelen. Die campagne is zeer breed opengetrokken. Op de foto's staan onder meer een Romavrouw, een man met een donkere huidskleur, een frivole blonde jongedame en Mister Gay Belgium 2016. Het gaat om allerlei verschillende mensen waartegen vooroordelen kunnen bestaan.

Dan is er natuurlijk ook nog onderzoek. Een eerste intersekseonderzoek is dit jaar afgerond en werd in primeur voorgesteld op het grote IDAHOT-forum (International Day Against Homophobia, Transphobia and Biphobia), dat mede met ondersteuning vanuit Vlaanderen in België is georganiseerd. Een dergelijk onderzoek was ook op internationaal niveau vrij uniek. Dat is daar ook met zoveel woorden gezegd en erkend. Er loopt momenteel een onderzoek naar transjongeren, en nog dit jaar zal ik ook nog een onderzoek uitbesteden dat moet peilen naar de relationele, seksuele en genderbeeldvorming bij jongeren en wat daar de invloedfactoren zijn.

Wat natuurlijk ook belangrijk is in het kader van mijn functioneel gelijkheidsbeleid, is dat inzetten op gelijke kansen op alle domeinen moet gebeuren, en dat dat ook een verantwoordelijkheid is van alle ministers in deze Vlaamse Regering. In mijn hoedanigheid van coördinerend minister – want ik ben natuurlijk ook coördinerend minister – voor het Vlaamse horizontale gelijkheidsplan kan ik u wel meegeven dat de eerste cyclus, dus 2016-2017, dit jaar afloopt. Mijn administratie en kabinet zijn volop bezig aan een actualisatie voor de komende twee jaar, dus voor 2018-2019. De acties en de al dan niet prioritaire doelstellingen die mijn collega's en ikzelf daarin naar voren schuiven, neem ik mee naar het interfederaal actieplan.

Voor de huidige acties die lopen, verwijs ik graag naar het horizontale gelijkheidsplan zelf. Ik ga u wel enkele voorbeelden geven. Vanuit mijn andere bevoegdheid Inburgering is er in de cursus maatschappelijke oriëntatie (MO) de nodige aandacht voor seksuele diversiteit. Zoals u weet, is dat een van de onderdelen van een inburgeringstraject: naast Nederlands als tweede taal (NT2), moet men ook lessen MO volgen. Ik denk dat dat nodig is. Ik hoop dat ik hier daarvoor ook kamerbrede steun krijg. *(Opmerkingen)*

Dat zal ik straks zien. Er zitten hier twee mensen van de oppositie. Je weet nooit. *(Opmerkingen. Gelach)*

De voorzitter: Over 'minorities' gesproken, vandaag zijn de rollen omgedraaid.

Minister Liesbeth Homans: Ik denk dat het absoluut essentieel is dat we ook aan de nieuwkomers in Vlaanderen meegeven dat er niets verkeerd is aan holebi zijn of behoren tot de lgbtqi-groep, dat we die mensen ook steunen vanuit Vlaanderen, dat dat behoort tot onze normen en waarden anno 2017 in Vlaanderen. Ik vind het dan ook goed dat we daar vanuit mijn bevoegdheid Inburgering ook op inzetten tijdens die cursussen MO.

Ik kan ook nog meegeven dat collega Crevits met haar bevoegdheid Onderwijs ook onder andere inzet op de ondersteuning van de competentieontwikkeling inzake het genderbewuster maken voor een holebi- en transvriendelijk onderwijs in de scholen en andere onderwijsorganisaties. Dat gebeurt onder andere met gratis coachingtrajecten en ook met advies.

Met het decreet houdende een vernieuwd Vlaams jeugd- en kinderrechtenbeleid zal Vlaanderen ook organisaties, onder andere met financiële incentives, stimuleren om meer in te zetten op het bereiken van die groepen die nu minder worden bereikt, zoals holebi's. Ik denk dan ook specifiek aan transgenders. Ik denk dat dat ook wel een groep is die nog niet in haar totaliteit wordt bereikt.

Eind dit jaar zou ons dus een eerste voorstel van teksten worden bezorgd door de federale staatssecretaris. We zullen natuurlijk met heel veel enthousiasme deelnemen aan die werkgroep, mij allemaal niet gelaten, maar ik wil toch wel herhalen dat wij niet hebben stilgezeten, dat wij niet hebben gewacht. Voorzitter, ik durf misschien toch wel te pretenderen dat, als het interfederaal of het federaal plan er eindelijk komt, veel gewesten, maar ook de federale overheid, nog heel veel van Vlaanderen kunnen leren op dat vlak. We zullen dan onze expertise ook heel uitgebreid toelichten daar.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Minister, ik dank u voor het uitvoerige antwoord. Ik heb nog enkele vragen. Wat de opmaak van het interfederaal actieplan betreft, hebt u letterlijk gezegd dat u er met plezier aan zult meewerken, maar dat u wel zult zien of er iets komt. Op dit moment is er dus eigenlijk nog geen enkel voorstel aangekomen. U zegt nu dat er eind dit jaar iets zal komen. Dat moet dan nog worden afgestemd. U kunt uw input geven. Dan zijn we al gemakkelijk in het voorjaar van 2018. U zegt dat u daar niet op hebt zitten wachten om zelf een volledig beleid uit te tekenen en te implementeren. Waarin zit voor u dan de meerwaarde van een interfederaal actieplan?

Een volgende vraag gaat over uw horizontale gelijkheidsplan. Ik had daar ook een schriftelijke vraag over gesteld, in april van dit jaar. U zei daarop dat de voorbereidingen zijn getroffen. U zegt nu daar volop mee bezig te zijn. Er wordt ook gewerkt met betrekking tot de prioriteiten van 2018-2019. U hebt een aantal voorbeelden gegeven van acties die nu al lopen, inzake inburgering en integratie, in het onderwijs, in de welzijnssector enzovoort. Kunt u al een tipje van de sluier oplichten over de prioriteiten die in de nieuwe versie voor 2018-2019 naar voren zullen worden geschoven voor het horizontale gelijkheidsplan?

Wat de benaming 'lgbt' betreft, ik heb me voorgenomen om vanaf nu altijd over 'lgbt+' te spreken, want anders verliezen we ons echt hopeloos in de letters.

De voorzitter: De heer De Bruyn heeft het woord.

Piet De Bruyn (N-VA): Collega's, toch even terug in herinnering brengen dat het vorige interfederaal actieplan in eerste instantie een reactie was op een onaanvaardbare golf van gaybashing die we toen vaststelden, die heel terecht ook zeer veel nationale en zelfs internationale media-aandacht naar zich toe zoog en onze beleidsvoerders in de diverse regio's ertoe aanzette om eens de krachten bundelen, met in eerste instantie het geven van een maatschappelijk signaal van 'dit is onaanvaardbaar'. Dat is een mening die we uiteraard allemaal delen. Men is dan meteen ook wel breder gegaan dan enkel het focussen op geweld, volgens mij terecht. Men heeft ook gekeken naar welzijn, naar werk, naar cultuur, naar participatie op alle mogelijke domeinen.

Minister, in dat opzicht ben ik het met u, en ook met de vraagsteller, eens dat het jammer is dat er nog geen nieuwe versie van het interfederaal actieplan is. Ik vind

dat wat ongelukkig, maar ik wil het ook niet dramatiseren. De acties die toen door de verschillende overheden werden opgezet – en elke overheid moet haar eigen realisaties benadrukken – lopen, voor zover ik er zicht op heb, nog verder.

Minister, u hebt een meer dan overtuigende opsomming gegeven. Ik dacht zelfs even dat we waren toegekomen aan de bespreking van de beleidsbrief, die we nog niet hebben. We zijn zeer benieuwd welke bijkomende nieuwigheden daarin zullen staan. Ik vond het een best indrukwekkend maar ook interessant overzicht, omdat het aantoont dat u vanuit uw coördinerende bevoegdheid voor Gelijke Kansen er opnieuw in slaagt om met uw collega's op andere beleidsdomeinen afspraken te maken. Dat is essentieel.

Er zaten enkele leuke nieuwigheden in. Bij de naar een jonge leeftijdsgroep gerichte publicaties zullen sommige conservatievere krachten in de maatschappij de wenkbrauwen fronsen. We zullen op dat ogenblik met veel plezier en overtuigingskracht de publicaties verdedigen.

Minister, waar zit dan de meerwaarde van een federaal actieplan? Het kan gaten en gaatjes blootleggen. Het kan aantonen waar de regio's een verschillende aanpak hebben. In dat opzicht kun je alleen maar hopen dat er van elkaar kan worden geleerd. Ik wil de slagkracht van een doeltreffend lgbti-beleid niet laten afhangen van of niet beperken tot het al dan niet bestaan van een interfederaal actieplan.

Voorzitter, ik zou nog heel veel kunnen zeggen over lgbtiq+, enzovoort, maar ik ga dat nu niet doen. Dat houden we voor een ander moment.

De voorzitter: Minister Homans heeft het woord.

Minister Liesbeth Homans: Mijnheer Poschet, wij hebben inderdaad nog niets gekregen van het federale niveau. Wij hebben wel de melding moeten lezen dat de teksten eind dit jaar zullen worden bezorgd. De concrete meerwaarde van zo'n interfederaal actieplan is vooral: leren van elkaar. In alle bescheidenheid denk ik dat de andere gewesten maar ook het federale niveau van Vlaanderen zullen kunnen leren. U zult bij de bespreking van de beleidsbrief Gelijke Kansen zien dat er nog meer acties zullen worden toegelicht en nieuwigheden die we het komende jaar zullen doen. Ik heb al een aantal voorbeelden gegeven, maar ik kan de bespreking natuurlijk nu niet doen, mijnheer De Bruyn.

Mijnheer Poschet, ik zal tijdens de bespreking van de beleidsbrief ook duidelijkheid geven over het horizontale gelijkheidsbeleidsplan waarnaar u hebt gevraagd.

De voorzitter: De heer Poschet heeft het woord.

Joris Poschet (CD&V): Vlaanderen voert inderdaad een goed gelijkheidsbeleid voor lgbt+-mensen, maar we kunnen wel nog leren van elkaar. Er worden binnen Brussel een aantal maatregelen naar voren geschoven op het gewestelijke vlak, bijvoorbeeld praktijktesten om discriminatie aan te tonen. Die kunnen ons gelijkheidsbeleid nog inspireren. Laat ons dus daar met een open blik naar kijken. Dan zet ik met plezier deze discussie voort bij de bespreking van de beleidsbrief.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.